

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/58/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119014246
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Patrik Príbelský, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3119014246.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Patrika Príbelského PhD. a sudcov JUDr. Romana Hargaša a JUDr. Dušana Krč-Šeberu, v trestnej veci proti obžalovanému E. Z., nar. XX.XX.XXXX v V., trvale bytom V., naposledy bytom C. XX, V., t. č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby Ilava, pre pokračovací zločin rozširovania detskej pornografie podľa § 369 odsek 1,2 písmeno b) Tr. zák. a iné, o odvolaniach obžalovaného a prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 06.05.2019, sp. zn. 6T/16/2019, na verejnom zasadnutí konanom dňa 17. júla 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku sa odvolania prokurátora a obžalovaného E. Z. zamietajú, pretože nie sú dôvodné.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 06.05.2019, sp. zn.: 6T/16/2019 bol obžalovaný E. Z. uznaný za vinného v bode 1) a 2) zo spáchania pokračovacieho zločinu rozširovania detskej pornografie podľa § 369 odsek 1,2 písmeno b) Tr. zák., v bode 3, 4, 5 z pokračovacieho zločinu výroby detskej pornografie podľa § 368 odsek 1, 2 písmeno b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písmeno g) Tr. zák., v bode 4 z pokračovacieho zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 odsek 1, 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c) Tr. zák. a v bode 6 z pokračovacieho prečinu prechovávaní detskej pornografie a účasť na detskom pornografickom predstavení podľa § 370 odsek 1 Tr. zák., ktorých sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

1) dňa 18.01.2018 v čase o 09:31:17 z bytu v V., na ul. C. XX cez IP adresu č. XX.XXX.XX.XX použitím počítačovej siete prostredníctvom internetovej služby www.facebook.com vystupujúc pod menom užívateľa „E.“ zverejnil na sociálnej sieti s prístupom pre všetkých užívateľov sociálnej siete „Facebook“ fotografie s označením:

- XXorXXXXtXogwcXkXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX_n.jpg
- cnXfXnbsqbcwsX wsXXXXX XX X_XX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX_n.jpg
- czaXtXedmXgXckgwXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX_n.jpg,

zobrazujúcu fotku dievčaťa vo veku do 15 rokov s odhalením na intímnych miestach v dolnej časti tela s cieľom sexuálneho uspokojenia,

2) dňa 18.01.2018 v čase 12:13:07 z bytu na ul. C. XX v V. cez IP adresu č. XX.XXX.XX.XX použitím počítačovej siete prostredníctvom internetovej služby www.facebook.com vystupujúc pod menom užívateľa „E.“ zverejnil fotografiu s označením:

- XqzmmkjXkXsscXkgXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX_n.jpg,

zobrazujúcu fotku dievčaťa vo veku do 15 rokov s odhalením na intímnych miestach v dolnej časti tela s cieľom sexuálneho uspokojenia,

3) dňa 20.02.2016 a dňa 21.02.2016 na presne nezistenom mieste v V. a okolí nahé doposiaľ nestotožnené maloleté dievča chytal na odhalených intímnych miestach aj cez nohavičky a bozkával ju ležiac vedľa nej na posteli a toto všetko natáčal na mobilný telefón nezistenej značky vo forme audiovizuálnych záznamov a vytváral v ňom súbory s názvom „Auz sa nebojim“, „A mam iba 10“, dňa 10.05.2016 vytvoril audiovizuálny súbor s názvom „A lezim ajaj“, dňa 04.06.2016 súbor s názvom „Aja mam deda“

4) v presne nezistenom čase na prelome mesiacov august a september 2016 na presne nezistenom mieste v V. a okolí potom, ako využijúc nedostatočnú mieru skúsenosti svojej vnučky maloletej A.L., nar. XX.XX.XXXX, sa táto na jeho požiadanie vyzliekala, obvinený chytal jej odhalené prsia a zadok, bozkával ju na rôzne časti tela, vyzlečenú ju upravoval do rôznych polôh, pri ktorých mala napríklad vystreté prekrížené nohy za hlavou tak, aby bolo vidno jej pohlavné orgány a toto všetko natáčal videokamerou zn. Samsung DigitaCam model VP-D361 na 5 ks videokaziet a súčasne mobilným telefónom nestotožnenej značky vyrobil fotky maloletej A.L., nar. XX.X.XXXX s odhalením na intímnych miestach dolnej časti tela s názvom „dedova alexandra“, „Dedova devinka“, „Kurvicka“, „movXXXXX“, „H a iné

5) dňa 23.04.2017 na presne nezistenom mieste v V. a okolí vyrobil súbor s názvom „H na ktorom je odhalená detská postava ako leží a mužská ruka neidentifikovateľnej osoby jej prstom zachádza na intímne miesta, pričom niektoré z týchto nahrávok si prostredníctvom zariadenia bluetooth obvinený zasielal na iné svoje mobilné telefóny a tablet,

6) v období od 14.10.2016 do 02.10.2018 v tablete zn. Acer A3-A40 kód sériového čísla NTLCBEE01063408EA08F00, v mobilnom telefóne zn. Nokia 306, IMEI XXXXXXXXXXXXXXXX a na 5 ks videokaziet na presne nezistenom mieste v V. a okolí prechovával spolu 21339 súborov s vyobrazením holých intímnych častí tela dievčaťa vo veku do 15 rokov s cieľom sexuálneho uspokojenia.

Za to mu bol podľa § 201 odsek 2 Tr. zákona, § 41 odsek 1, odsek 2 Tr. zákona, § 39 odsek 2 písm. c) Tr. zákona, § 36 písm. j), l), n) Tr. zákona, § 38 písm. h) Tr. zákona, § 38 odsek 2, odsek 3, odsek 8 Tr. zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky, na výkon ktorého bol podľa § 48 odsek 2 písm. a) Tr. zákona zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 odsek 1 písm. a) Tr. zákona mu bol uložený trest prepadnutia veci a to:

- Tablet zn. Acer A3-A40 kód sériového čísla NTLCBEE01063408EA08F00 - prístupový kód na odblokovanie XXXX
- 1 ks nabíjačka k Tabletú zn. Acer A3-A40
- 1 ks MT zn. Nokia 306, A - kód SIM XXXX
- 1 ks nabíjačka k MT zn. Nokia 306
- 1 ks USB Datatraveler G4 32 GB
- 1 ks USB Datatraveler G3 8 GB
- 5 ks videokaziet bez označenia
- 1 ks videokamera zn. Samsung DigitaCam model VP-D361
- 1 ks nabíjačka k videokamere zn. Samsung DigitaCam model VP-D361
- 17 ks DVD bez označenia.

Zároveň podľa § 73 odsek 2 Tr. zákona mu bolo uložené ochranné sexuologické liečenie ambulantnou formou.

Uvedený rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože ho ihneď po vyhlásení napadol odvolaním, čo do výroku o treste obžalovaný a tiež čo do výroku o treste i prokurátor a to v neprospech obžalovaného.

Prokurátor odvolanie bližšie odôvodnil tým, že okresný súd obžalovanému uložil trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby s poukazom, že spáchal trestné činy v stave zmenšenej príčetnosti. S tým sa podľa prokurátora nemožno stotožniť. Súd sa pri ukladaní trestu neriadil ustanoveniami §§ 23, 39 ods.2 písm. c) a 34 ods.1, ods.4 Tr. zák., resp. ich nesprávne interpretoval. Znalec MUDr. Lexmann v znaleckom posudku uviedol, že obžalovaný v čase spáchania skutku netrpel duševnou chorobou, resp. poruchou. Jednalo sa u neho o závažné somatické choroby s následnými cievnymi operáciami,

ktoré negatívne ovplyvnili sexuálne funkcie a spôsobili organické zmeny centrálného nervového systému. Znalec síce konštatuje, že zistená sexuálna úchylka podstatným spôsobom ovplyvnila úroveň rozpoznávacích i ovládacích schopností obžalovaného, avšak odporučil len uloženie ambulantnej liečby. V zmysle dostupnej literatúry sa duševné poruchy členia na duševné choroby, chorobné duševné stavy a krátkodobé duševné poruchy. Prokurátor má za to, že nedostatok rozpoznávacej alebo ovládacej schopnosti musí byť následkom duševnej poruchy. Z vykonaných dôkazov je však zrejme, že si obžalovaný uvedomoval svoje konanie a uvedomoval si jeho dôsledky. Sexuálna úchylka pritom nie je duševnou poruchou v zmysle ustanovenia § 23 Tr. zák., nie je duševnou poruchou v pravom slova zmysle, v užšom význame je duševnou poruchou v širšom slova zmysle, pričom sexuálne úchylky sú len formálne zapísané v medzinárodnej kvalifikácii zahrnuté medzi duševné poruchy. Konštatovanie, že sexuálna úchylka podstatným spôsobom znížila ovládacie schopnosti obžalovaného nie je možné interpretovať tak, že by to malo vplyv na príčetnosť podľa § 23 Tr. zák. V prípade zistenia sexuálnej úchylky bez existencie duševnej poruchy z psychiatrického hľadiska nemožno skonštatovať nepríčetnosť v zmysle § 23 Tr. zák. a ani zníženu príčetnosť. Okresný súd však zohľadnil sexuálnu úchylku ako okolnosť umožňujúcu použitie nižšej trestnej sadzby, teda že obžalovaný spáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti. Táto skutočnosť však nebola naplnená tak, ako to vyžaduje zákonodarca. Zároveň súd nedostatočne zhodnotil a nedostatočne premietol do výšky uloženého trestu mimoriadne vysokú závažnosť konania obžalovaného, jeho rozsah a osobu obžalovaného. Uložený trest je neakceptovateľný vzhľadom na trvácnosť skutku, opakovanosť, množstvo útokov a viacerých poškodených. Úvahy, ktoré viedli súd pri závere, že uloženie trestu v stanovenej trestnej sadzbe by bolo neprímerane prísne, sú v danom prípade vzhľadom na závažnosť skutkov neopodstatnené. Pokiaľ by sexuálna úchylka bola skutočne závažná, tak by bolo namieste uloženie ústavného liečenia a nie len ambulantného.

Navrhol preto, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a aby obžalovanému uložil trest odňatia slobody bez použitia § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák. na spodnej hranici so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a aby uložil obžalovanému ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou.

Obžalovaný svoje odvolanie bližšie odôvodnil tým, že uložený trest je neprímerane prísny. Súd mal prihliadnuť k spôsobu spáchania činu, keď intenzita naplnenia znakov skutkovej podstaty sexuálneho zneužívania je relatívne nízka a keď poškodené si nepamätajú nič z toho, čo je obžalovanému kladené za vinu, je možné špekulovať o tom, aký následok na nich zanechalo konanie obžalovaného. Možno vidieť obrovský negatívny dopad samotného trestného konania na život obžalovaného a celej jeho rodiny, vrátane poškodených vnučiek. Je otázne, či na neho má trest pôsobiť represívne a či by nebolo vhodnejšie miernejším trestom prispieť k čo najrýchlejšej konsolidácii vzťahov v jeho rodine. Vzhľadom na odporúčanie uložiť sexuálne liečenie len ambulantnou formou je si možné predstaviť aj uloženie podmieneného trestu odňatia slobody. Na obžalovaného by istotne pôsobila i jeho manželka, ktorej vyjadrenie súd prvého stupňa odmietol prečítať.

Navrhol preto, aby krajský súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a uložil obžalovanému podmienený trest odňatia slobody za súčasného uloženia sexuologického liečenia ambulantnou formou.

Odvolanie neskôr doplnil obžalovaný tým, že uložený trest by bol pre neho likvidačný a preto žiada uloženie podmieneného trestu. Odvolanie prokurátora navrhol zamietnuť.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní, prokurátor krajskej prokuratúry uviedol, že zotrúva na písomných dôvodoch podaného odvolania. Odvolanie obžalovaného navrhuje ako nedôvodné zamietnuť.

Obhajca navrhol odvolaniu obžalovaného vyhovieť, tak, ako uviedol v písomnom odôvodnení odvolania. Odvolanie prokurátora navrhol ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný sa v plnej miere pripojil k návrhu obhajcu.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých

výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Krajský súd preskúmajúc napadnutý rozsudok na základe podaných odvolaní zistil, že odvolanie obžalovaného ani prokurátora nie je dôvodné.

Okresný súd v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal všetky základné zásady trestného konania uvedené v § 2 Tr. por., najmä však zásady zákonného procesu - § 2 ods.7 Tr. por., práva na obhajobu - § 2 ods.9 Tr. por., voľného hodnotenia dôkazov - § 2 ods.12 Tr. por., i rovnosti strán (kontradiktórnosti) - § 2 ods.14 Tr. por. Krajský súd preto konštatuje, že súd prvého stupňa dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

Keďže odvolanie bolo podané výlučne vo vzťahu k výroku o treste, pričom výrok o vine je právoplatný, k skutkovým zisteniam sa krajský súd nepovažuje za nutné vyjadriť.

Vo vzťahu k výroku o treste v napadnutom rozsudku potom krajský súd konštatuje, že pri ukladaní trestu okresný súd správne prihliadol na všetky skutočnosti a zásady dôležité z hľadiska jeho ukladania, najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti, osobu páchatela, jeho pomery a možnosti nápravy. Správne zistil pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností. Správne bolo použité i ustanovenie § 39 ods.2 písm. c) Tr. zák.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam obžalovaného je potrebné uviesť, že už samotný fakt, že pri ukladaní trestu súd prvého stupňa aplikoval ustanovenie § 39 Tr. zák. a trest ukladal pod spodnú hranicu trestnej sadzby svedčí o tom, že takto uložený trest nemôže byť neprímerane prísny. Prípadné uloženie podmieneného trestu ani v kombinácii v uložení ochranného liečenia v danom prípade vôbec nepripadalo do úvahy. Ako už veľmi správne uviedol v napadnutom rozsudku súd prvého stupňa, nižší, prípadne podmienený trest odňatia slobody by nebol primeraný vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný spáchal viacero trestných činov viacerými skutkami, pričom obeťami trestných činov obžalovaného sú osoby mladšie ako 15 rokov a to dokonca i jeho rodinní príslušníci. Je pravdou, že obžalovaného uložený nepodmienečný trest odňatia slobody zasiahne v oblasti rodinných vzťahov. Avšak je potrebné uviesť, že spôsobenie určitého stupňa ujmy je účelom každého trestu vzhľadom na potrebu predovšetkým individuálnej prevencie. Vzhľadom na závažnosť trestnej činnosti je takáto ujma proporcionálna.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam prokurátora je potrebné uviesť, že u obžalovaného zistenú sexuálnu úchylku je možné považovať za duševnú poruchu pre potreby ustanovenia § 39 ods.2 písm. c) v spojení s § 23 Tr. zák., ktorá odôvodňuje zmenšenú príčetnosť.

K príčetnosti a nepríčetnosti, resp. zmenšenej príčetnosti možno vo všeobecnosti uviesť, že plná príčetnosť predpokladá jednak spôsobilosť rozpoznávaciu (rozumové kritérium) a jednak spôsobilosť určovaciu (voľné kritérium).

Nepríčetnosť (resp. zmenšená príčetnosť) je definovaná pomocou biologického kritéria spočívajúceho v duševnej poruche a psychologického (juristického) kritéria spočívajúceho vo vymiznutí resp. zmenšení schopnosti rozpoznať protiprávnosť svojho konania a schopnosti ovládať toto svoje konanie.

Duševnou poruchou je potom zreteľná odchýlka od stavu duševného zdravia a rovnováhy, ktorým sa rozumie stav úplnej a sociálnej pohody, ako výslednice vnútorných (genetických) a vonkajších (psychosociálnych a environmentálnych) faktorov. Pojem duševnej poruchy je širší ako pojem duševnej choroby. Duševná porucha môže byť spôsobená rozdielnymi príčinami a to tak duševnou chorobou, ako i inými ochoreniami.

Jednou z takýchto duševných porúch sú i sexuálne úchylky, ktoré sú ako duševné poruchy zapísané i v medzinárodnej kvalifikácii. To napokon pripúšťa i prokurátor, i keď namieta, že toto zaradenie medzi duševné poruchy je len formálne.

Na túto námietku prokurátora je potrebné uviesť, že na zistenie, či určitý stav mohol mať vplyv na (zmenšenú) príčetnosť páchateľa nestačí skúmať len to, či je takýto stav formálne zaradený do zoznamu duševných porúch, ale i to, či skutočne (materiálne) mohol mať vplyv na príčetnosť.

V danom prípade je pritom i na základe záverov znaleckého posudku z odboru zdravotníctvo a farmácia nespochybniteľné, že zistená sexuálna úchylka skutočne ovplyvnila ovládacie a rozpoznávacie schopnosti obžalovaného a to dokonca vo forenzne významnej miere.

Ak by sme zistenej odchýlke od normality (odchýlke od normálneho stavu duševného zdravia) nemali venovať pozornosť tak, ako to žiada prokurátor, stalo by sa ustanovenie § 23 Tr. zák. vo svojej podstate zbytočným. A to navyše v prípade, ak je jednoznačne zistené, že určitá odchýlka mala nepochybne na konanie páchateľa a uvedomovanie si podstatných skutočností reálny a podstatný vplyv.

Okresný súd teda správne skonštatoval stav zmenšenej príčetnosti obžalovaného a v tej súvislosti i použil pri ukladaní trestu ustanovenie § 39 ods.2 písm. c) Tr. zák.

Krajský súd sa už námietkami prokurátora vo vzťahu k forme uloženého ochranného liečenia bližšie nezaoberal, pretože odvolanie bolo podané vo vzťahu k výroku o treste. Nad rámec veci však možno stručne uviesť, že pri ukladaní formy ochranného liečenia okresný súd rešpektoval tak doporučenia znalcov, ako i dokazovaním zistené skutočnosti.

Je možné súhlasiť s názorom súdu prvého stupňa, že na jeho nápravu a ochranu spoločnosti bude potrebné a nevyhnutné uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody, pričom súd mu uložil trest na samej spodnej hranici trestnej sadzby.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa potom uloženie nepodmienečného trestu zníženého pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby vo výmere 4 roky nejaví ako neprímerane prísne. Správne bol zistený a aplikovaný i pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností a správny je i výrok o treste prepadnutia vecí použitých na spáchanie trestnej činnosti.

Napokon správny je i výrok o zaradení obžalovaného na výkon uloženého trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, pretože v posledných 10 rokoch nebol vo výkone trestu pre úmyselný trestný čin.

Možno preto sumárne zopakovať, že s prihliadnutím na okolnosti prípadu, spôsobený následok, osobu obžalovaného a možnosti uložený trest (v súvislosti so zároveň uloženým liečením) je zákonný, nie je neprímeraný a takto uloženým trestom bude splnený jeho účel. Krajský súd v podrobnostiach poukazuje na argumentáciu súdu prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku, s ktorou sa stotožnil.

Z týchto dôvodov odvolania obžalovaného a prokurátora odvolací súd nepovažoval za dôvodné, a preto ich podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.